

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา "การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา" โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ 200 ครอบครัว ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัยโดยแบ่งเป็นหัวข้อ ดังนี้

- 4.1 คุณลักษณะของครอบครัวคนพิการ คุณลักษณะของคนพิการ การสนับสนุนทางสังคม ปัญหาของครอบครัวคนพิการ ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ
- 4.2 การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ
- 4.3 ปัจจัยบางประการ ที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ
- 4.4 ปัจจัยบางประการ ที่มีผลต่อการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

4.1 คุณลักษณะของครอบครัวคนพิการ คุณลักษณะของคนพิการ การสนับสนุนทางสังคม ปัญหาของครอบครัวคนพิการ ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

- 4.1.1 คุณลักษณะของครอบครัว ได้แก่ รายได้ โครงสร้างของครอบครัว ประสิทธิภาพเดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

4.1.1.1 รายได้ โครงสร้างของครอบครัว ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่ง โครงสร้างครอบครัวเป็น เดี่ยว และชายา รายได้ของครอบครัว แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ ต่ำกว่า 50,000 บาท 50,001- 100,000 บาท และ 100,000 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละของครอบครัวคนพิการ จำแนกตาม ประเภทของครอบครัว
รายได้ของครอบครัว

คุณลักษณะของครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
โครงสร้างของครอบครัว		
เดี่ยว	87	43.5
ขยาย	113	56.5
รวม	200	100.0
รายได้ของครอบครัว/ปี		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	112	56.0
50,001-100,000 บาท	42	21.0
100,000 บาทขึ้นไป	46	23.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 1 คุณลักษณะครอบครัวคนพิการ ประเภทของครอบครัวคนพิการ เป็นครอบครัวขยายมากที่สุด รองลงมาคือครอบครัวเดี่ยว ค่าร้อยละ 56.5 และ 43.5 ตามลำดับ
รายได้ของครอบครัว/ปี ครอบครัวมีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาท มากที่สุด รองลงมาคือ รายได้ 50,001-100,000 บาท และ 100,000 บาทขึ้นไป ค่าร้อยละ 56.0, 23.0 และ 21.0

จากผลการศึกษา คุณลักษณะของครอบครัว ประเภทของครอบครัวคนพิการ เป็นครอบครัวขยายมากกว่าครอบครัวเดี่ยว เป็นลักษณะของครอบครัวคนในชนบทภาคอีสานที่นิยมนำลูกเขยเข้ามาอยู่บ้าน ทั้งนี้เพื่อให้ลูกสาวช่วยดูแลพ่อแม่ ที่อยู่ในวัยชรา

รายได้ของครอบครัว พบว่า ครอบครัวคนพิการ มีฐานะค่อนข้างยากจน รายได้ส่วนใหญ่ ได้จากการทำนา รับจ้างเล็กน้อย ซึ่งไม่ได้เป็นรายได้ที่แน่นอน

4.1.1.2 ประสิทธิภาพเดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ แบ่งเป็น เคยดูแล และไม่เคยดูแล

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ประสิทธิภาพของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ประสิทธิภาพเดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ เคยดูแล	179	89.5
เคยดูแล	21	10.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 2 ประสิทธิภาพเดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ครอบครัวคนพิการไม่เคยดูแลคนพิการมากที่สุด รองลงมาคือเคยดูแลคนพิการ ค่าร้อยละ 89.5 และ 10.5 ตามลำดับ

ผลการศึกษาประสิทธิภาพเดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ พบว่า ครอบครัวคนพิการส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการดูแลคนพิการมาก่อน

4.1.2 คุณลักษณะของคนพิการ ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาของความพิการ รายได้ ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ประเภทของความพิการ ลักษณะของความพิการ

4.1.2.1 อายุ เพศ ระยะเวลาความพิการ รายได้ การศึกษา ในการ
ศึกษาครั้งนี้ แบ่งอายุของคนพิการเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 14 ปี 15-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป
เพศแบ่งเป็น เพศหญิง และ เพศชาย ระยะเวลาความพิการ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 5-10 ปี
10-20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป รายได้ของคนพิการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ไม่มีรายได้ และ มีรายได้
การศึกษา แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ ไม่ได้เรียน ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวส. และปริญญาตรี

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละของคนพิการ จำแนกตาม อายุ เพศ ระยะเวลาของความพิการ
การศึกษา รายได้

คุณลักษณะของคนพิการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 14 ปี	41	20.5
15-60 ปี	132	66.0
60 ปีขึ้นไป	27	13.5
รวม	200	100.0
เพศ		
ชาย	109	54.5
หญิง	91	45.5
รวม	200	100.0

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละของคนพิการ จำแนกตาม อายุ เพศ ระยะเวลาของความพิการ
การศึกษา รายได้ (ต่อ)

คุณลักษณะของคนพิการ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาความพิการ		
5-10 ปี	68	34.0
10-20 ปี	70	35.0
20 ปีขึ้นไป	62	31.0
รวม	200	100.0
การศึกษา		
ไม่ได้เรียน	90	45.5
ประถมศึกษา	94	47.0
มัธยมศึกษา	13	6.5
ปวส.	3	2.5
รวม	200	100.0
รายได้		
ไม่มีรายได้	165	82.5
มีรายได้	35	17.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 3 คุณลักษณะของคนพิการ อายุคนพิการ มีอายุ 15-60 ปีมากที่สุด รองลงมา คือ อายุต่ำกว่า 14 ปี และ อายุ 60 ปีขึ้นไป ค่าร้อยละ 66,20.5 และ 13.5 ตามลำดับ

เพศของคนพิการ เป็นเพศชาย มากที่สุด รองลงมาคือเพศหญิง ค่าร้อยละ 54.5 45.5 ตามลำดับ

ระยะเวลาของความพิการ มีระยะเวลา 10-20 ปี มากที่สุด รองลงมา คือ 5-10 ปี และ 20 ปีขึ้นไป ค่าร้อยละ 35.0, 34.0 และ 31.0 ตามลำดับ

การศึกษาของคนพิการ เรียนประถมศึกษา มากที่สุด รองลงมาคือ ไม่ได้เรียน มัธยมศึกษา และ ปวส. ค่าร้อยละ 47.0, 45.5, 6.5 และ 2.5 ตามลำดับ

รายได้ของคนพิการ ไม่มีรายได้ มากที่สุด รองลงมา คือ มีรายได้ ค่าร้อยละ 82.5 และ 17.5 ตามลำดับ

ผลการศึกษาลักษณะคนพิการ อายุของคนพิการโดยส่วนใหญ่ มีอายุ 15-60 ปีซึ่งเป็นวัยแรงงานของครอบครัว ทั้งนี้จะเห็นว่าคนพิการมีอายุยืนยาวมากขึ้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากในปัจจุบันการสาธารณสุขสามารถให้บริการได้ทั่วถึง โดยเฉพาะในเขตชนบทโดยเน้นการรักษาอาการเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดมีความรุนแรงมาก ประกอบกับคนพิการสามารถเข้ารับบริการในสถานีนานามัย โรงพยาบาลต่างๆโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ซึ่งจะส่งผลทำให้คนพิการมีสุขภาพแข็งแรงและมีอายุมากขึ้น

เพศของคนพิการ เป็นเพศชายมากที่สุด ทั้งนี้ส่วนใหญ่เพศชายมีโอกาสได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน การคมนาคม มากกว่าเพศหญิงที่ทำงานอยู่บ้าน

ระยะเวลาของความพิการ จะมีระยะเวลาของความพิการ 10-20 ปีมากที่สุดที่ รองลงมา คือ 5-10 ปี ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าว การพัฒนาด้านสาธารณสุขยังไม่เจริญเท่าที่ควร เด็กที่เกิดมาในช่วงนี้จะมีสาเหตุของความพิการจากการตั้งครรภ์ การเจ็บป่วย การไม่ได้รับวัคซีนโดยเฉพาะโรคโปลิโอ ทำให้มีความพิการตั้งแต่วัยเด็ก และมีชีวิตยืนยาวมาจนถึงปัจจุบัน

การศึกษาของคนพิการ คนพิการจะมีความรู้ ในระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ ไม่ได้รับการศึกษา ทั้งนี้เพราะในเขตชนบทการศึกษาสูงสุดที่มี คือ ระดับประถมศึกษา สำหรับคนพิการที่มีความพิการมาแต่กำเนิดจะไม่มีโอกาสได้เข้าเรียน เพราะสภาพโรงเรียนในหมู่บ้านไม่มีอุปกรณ์ และ ครูที่มีความชำนาญพิเศษเกี่ยวกับเด็กพิการ อีกทั้งโรงเรียนที่เปิดให้คนพิการเรียนได้ก็มีอยู่เพียงบางจังหวัดและมีระยะทางไกลเกินไป ทำให้ผู้ปกครองไม่สามารถส่งบุตรหลานไปเรียนได้

รายได้ของคนพิการ คนพิการส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เป็นของตนเอง เนื่องจากสภาพร่างกาย การศึกษาไม่เหมาะสมที่จะให้คนสามารถทำการประกอบอาชีพได้

4.1.2.2 ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพ ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ประเภทของความพิการ ลักษณะของความพิการ

ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ และประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ เป็น 2 กลุ่ม คือ เคย และไม่เคย ประเภทของความพิการ แบ่งเป็น 6 ประเภท ได้แก่ พิกัดทางการมองเห็น พิกัดทางการได้ยินเสียง และสื่อความหมาย พิกัดทางการเคลื่อนไหว พิกัดทางจิตใจและพฤติกรรม พิกัดทางสมองและสติปัญญา และ พิกัดซ้ำซ้อน ลักษณะของความพิการ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ พิกัดแต่กำเนิด และ พิกัดหลังจากกำเนิด

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตาม ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพ ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ประเภทของความพิการ ลักษณะของความพิการ

คุณลักษณะของคนพิการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือการฝึกหัดอาชีพ		
ไม่เคย	189	94.5
เคย	11	5.5
ต่อเนื่อง	7	3.5
ไม่ต่อเนื่อง	4	2.0
รวม	200	100.0

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ของคนพิการจำแนกตาม ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพ ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ประเภท ของความพิการ ลักษณะของความพิการ (ต่อ)

คุณลักษณะของคนพิการ	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์		
ไม่เคย	101	50.5
เคย	99	49.5
ต่อเนื่อง	43	21.5
ไม่ต่อเนื่อง	56	28.0
รวม	200	100.0
ประเภทของความพิการ		
พิการทางการมองเห็น	19	9.5
พิการทางการได้ยินเสียงและการสื่อความหมาย	21	10.5
พิการทางกายและการเคลื่อนไหว	62	31.0
พิการทางจิตใจ และพฤติกรรม	36	18.0
พิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้	47	23.5
พิการซ้ำซ้อน	15	7.5
รวม	200	100.0
ลักษณะความพิการ		
พิการแต่กำเนิด	87	43.5
พิการหลังจากกำเนิด	113	56.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4 คุณลักษณะคนพิการ ประสิทธิภาพในการศึกษาหรือการฝึกหัดอาชีพ ไม่เคยมีประสบการณ์ในการศึกษาหรือการฝึกหัดอาชีพ มากที่สุด รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการศึกษา หรือ การฝึกหัดอาชีพ ค่าร้อยละ 94.5 และ 5.5 ตามลำดับ

ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ คนพิการไม่เคยมีประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ มากที่สุด รองลงมา คือ เคยมีประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ค่าร้อยละ 50.5 และ 49.5 ตามลำดับ

ประเภทของความพิการ เป็นความพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมากที่สุด รองลงมา คือ พิกัดทางสติปัญญาและการเรียนรู้ พิกัดทางจิตใจและพฤติกรรม พิกัดทางการได้ยินเสียง และสื่อความหมาย และ พิกัดทางการมองเห็น ค่าร้อยละ 31.0, 23.5, 18.0 และ 7.5 ตามลำดับ

ลักษณะของความพิการ เป็นความพิการหลังจากกำเนิด มากที่สุด รองลงมา คือ พิกัดแต่กำเนิด ค่าร้อยละ 53.5 และ 43.5

ผลการศึกษาคุณลักษณะคนพิการ คนพิการโดยส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา และการฝึกหัดอาชีพ เนื่องจากสถานบริการดังกล่าวมีผู้น้อยมากและไม่เพียงพอในการให้บริการกับคนพิการและครอบครัว

ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ คนพิการจะไม่มีประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ มากที่สุด ทั้งนี้ เพราะในคนพิการบางประเภทครอบครัวไม่เห็นความจำเป็นในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ เช่น เด็กปัญญาอ่อน คนตาบอด หูหนวกและเป็นใบ้ ปัญหาสำคัญคือ ครอบครัวคนพิการ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ในคนพิการ ทำให้คนพิการบางประเภทไม่เคยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์เลย

ประเภทของความพิการเป็น ความพิการทางกายและการเคลื่อนไหว มากที่สุด ทั้งนี้ส่วนหนึ่ง มีสาเหตุมาจากอุบัติเหตุจากการคมนาคมที่มีมากขึ้น และโรคที่มากับความทันสมัย ได้แก่ โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง โรคเรื้อรัง ซึ่งเป็นต้นเหตุทำให้ความพิการโดยเฉพาะอาการแขนขาอ่อนแรงที่มีจำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ ความพิการทางสติปัญญาและการเรียนรู้ซึ่งเป็นความพิการแต่กำเนิด ส่วนใหญ่จะมีสาเหตุมาจากการตั้งครรภ์ที่ผิดปกติ และ กรรมพันธุ์ ซึ่งคนพิการในการศึกษาคั้งนี้จะมียุมากกว่า 10 ปี เพราะว่า ในช่วงก่อน 10 ปี การให้ความรู้ และการให้บริการใน

สถานบริการ ในเรื่องของการอนามัยแม่และเด็ก และการให้วัคซีน ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มประชากร เป้าหมายเหมือนในปัจจุบัน มารดาจึงมีโรกาสาให้กำเนิดทารกที่พิการ และ มีความพิการในวัยเด็ก จากโรคที่ป้องกันได้เป็นจำนวนมาก

ลักษณะของความพิการ เป็นความพิการหลังจากกำเนิด มากกว่าความพิการแต่กำเนิด ทั้งนี้เพราะในปัจจุบันความพิการมีสาเหตุมาจากการคมนาคม การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม และ โรคที่มาจากความทันสมัย เช่น โรคหัวใจ ความดันโลหิตสูง มากขึ้นกว่าเดิม สำหรับความพิการที่มีมาแต่กำเนิดนั้น ในช่วงระยะ 10 ปีที่ผ่านมา มีการพัฒนาด้านการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งจะทำให้ความสำคัญกับการป้องกันความพิการที่เกิดจากการตั้งครรภ์ ทำให้ประชาชนนิยมมาฝากครรภ์ และคลอดที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมากขึ้น ทำให้เด็กที่เกิดใหม่ในช่วงของการพัฒนาสาธารณสุข มีความพิการจากการคลอด และการตั้งครรภ์น้อยลง

4.1.3 การสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากร ด้านจิตใจ

ตารางที่ 5 ระดับการสนับสนุนทางสังคม ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากร ด้านจิตใจ
จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

การสนับสนุนทางสังคม	$\bar{X}$	SD.	ระดับการสนับสนุนทางสังคม
ด้านข้อมูลข่าวสาร	1.12	0.66	น้อย
ด้านทรัพยากร	1.47	0.60	น้อย
ด้านจิตใจ	1.38	0.60	น้อย
รวม	1.26	0.63	น้อย

จากตารางที่ 5 การสนับสนุนทางสังคม ครอบครัวคนพิการได้รับการสนับสนุนทางสังคม รวม 3 ด้าน ($\bar{X}=1.26$) ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีระดับการสนับสนุนด้านทรัพยากร ($\bar{X}=1.47$) ในระดับน้อย ด้านจิตใจ ($\bar{X}=1.38$) ในระดับน้อย และ ด้านข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}=1.12$) ในระดับน้อย ตามลำดับ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในระยะ 1 ปี ที่ผ่านมามีครอบครัวคนพิการ ได้รับการสนับสนุนทางสังคม รวม 3 ด้านในระดับน้อย ทั้งนี้ เพราะที่ผ่านมายังไม่มีหน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการพัฒนาคนพิการที่อยู่ในชุมชน การสนับสนุนด้าน ข้อมูล ข่าวสาร อุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้ง การพัฒนาสถานบริการ เพื่อช่วยเหลือคนพิการมีน้อยมาก ด้านการสนับสนุนจากชุมชน นั้น จะมีบทบาทในการช่วยเหลือด้านทรัพยากร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในครอบครัวมากที่สุด สำหรับด้านจิตใจ ในชุมชนจะมองคนพิการเป็นบุคคลที่ด้อยสมรรถภาพ ต้องอยู่ในความดูแลของครอบครัวจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับคนพิการมากนัก อีกทั้งคนพิการอยู่ในชุมชนเป็นเวลานานเปรียบเสมือนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนทำให้เกิดความคุ้นเคย ไม่เห็นเป็นสิ่งที่ผิดปกติที่จะต้องบอกรู้ หรือให้กำลังใจเป็นพิเศษกับครอบครัวที่ดูแลคนพิการ

4.1.4 ปัญหาของครอบครัวคนพิการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

4.1.4.1 ระดับปัญหาของครอบครัวคนพิการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จำแนกเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน

ตารางที่ 6 ระดับปัญหาของครอบครัวคนพิการ จานนงเป็นรายข้อ านแต่ละด้าน

ข้อความ	มีเป็นประจำ	มีเป็นบางครั้ง	ไม่เคยมี	$\bar{X}$	SD.	ระดับปัญหา
ปัญหาเศรษฐกิจ						
1. มีปัญหาเรื่องเงินค่าอาหารและสิ่งจำเป็นในครอบครัว	24 (12.0)	150 (75.0)	26 (13.0)	1.99	0.50	ปานกลาง
2. มีปัญหาเรื่องค่ารักษาพยาบาลสำหรับคนพิการ	12 (6.0)	37 (18.5)	151 (75.5)	1.30	0.57	น้อย
3. มีปัญหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางมารับการรักษาพยาบาลคนพิการ	17 (8.5)	51 (25.5)	132 (66.0)	1.42	0.65	น้อย
4. เป็นหนี้สินจากการรักษาพยาบาลคนพิการ	12 (6.0)	28 (14.0)	160 (80.0)	1.26	0.56	น้อย
5. เป็นหนี้สินเพื่อนบ้าน นายทุน	27 (13.5)	77 (38.5)	96 (48.0)	1.65	0.70	น้อย
6. เป็นหนี้สินจากการทำการเกษตร	45 (22.5)	57 (28.5)	98 (49.0)	1.73	0.80	ปานกลาง
7. สมาชิกในครอบครัวที่มีรายได้ไม่ส่งเงินมาให้ครอบครัว	21 (10.5)	89 (44.5)	90 (45.0)	1.65	0.66	น้อย
8. สมาชิกในครอบครัวใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น	10 (5.0)	68 (34.0)	122 (61.0)	1.44	0.59	น้อย
9. ครอบครัวของท่านมีปัญหาการมีรายได้ไม่แน่นอน	110 (55.0)	63 (31.5)	27 (13.5)	2.41	0.71	มาก
10. สมาชิกในครอบครัวไม่สามารถทำงานได้เต็มที่เนื่องจากต้องดูแลคนพิการ	42 (21.0)	73 (36.5)	85 (42.5)	1.78	0.77	ปานกลาง

ตารางที่ 6 ระดับปัญหาของครอบครัวคนพิการ จานนงเป็นรายชื่อ ในแต่ละด้าน (ต่อ)

ข้อความ	มีเป็นประจำ	มีเป็นบางครั้ง	ไม่เคยมี	$\bar{X}$	SD.	ระดับปัญหา
ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว						
11. ครอบครัวของท่าน ไม่สนใจซึ่งกันและกัน	11 (5.5)	31 (15.5)	158 (79.0)	1.26	0.55	น้อย
12. ครอบครัวของท่านไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	12 (6.0)	41 (20.5)	147 (73.5)	1.32	0.58	น้อย
13. ครอบครัวของท่านมีปากเสียงกันรุนแรงเสมอ	4 (2.0)	87 (43.5)	109 (54.5)	1.47	0.54	น้อย
14. ครอบครัวของท่านมีปัญหาตบตีกันรุนแรงเสมอ	3 (2.5)	12 (6.0)	183 (92.5)	1.11	0.38	น้อย
15. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีปัญหาติดสิ่งเสพติดเช่นบุหรี่ เหล้า	36 (18.0)	73 (36.5)	91 (45.5)	1.72	0.75	ปานกลาง
16. สมาชิกในครอบครัวเล่นการพนัน	7 (3.5)	68 (34.0)	125 (62.5)	1.41	0.56	น้อย
17. สมาชิกในครอบครัวชอบเที่ยว ไม่อยู่บ้าน	9 (4.5)	15 (7.5)	176 (88.0)	1.16	0.47	น้อย
18. สมาชิกในครอบครัวไม่ช่วยเหลืองานในครอบครัว	5 (2.5)	10 (5.0)	185 (92.5)	1.10	0.37	น้อย
19. สมาชิกในครอบครัวสร้างความเดือดร้อนให้ครอบครัว	4 (2.0)	29 (14.5)	167 (83.5)	1.18	0.43	น้อย
20. สมาชิกในครอบครัวของท่านมีปัญหาแตกแยก หย่าร้าง	15 (7.5)	- (0.0)	185 (92.5)	1.14	0.50	น้อย

จากตารางที่ 6 ปัญหาของครอบครัวคนพิการเป็นรายข้อนี้ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปัญหาน้อย

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ส่วนใหญ่ปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ผลการศึกษาปัญหาของครอบครัวคนพิการเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ของครอบครัวคนพิการส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับน้อย ได้แก่ ปัญหาค่ารักษาพยาบาลสำหรับคนพิการ ปัญหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปรักษาพยาบาลสำหรับคนพิการ ปัญหาหนี้สินจากการรักษาพยาบาล คนพิการ ปัญหาหนี้สินจากเพื่อนบ้านหรือนายทุน ปัญหาหนี้สินจากการทำการเกษตร ปัญหาสมาชิก ในครอบครัวที่มีรายได้ไม่ส่งเงินมาให้ครอบครัว สมาชิกในครอบครัวใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินจำเป็น

ปัญหาด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวคนพิการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ปัญหา ครอบครัวไม่สนใจซึ่งกันและกัน ปัญหาครอบครัวไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ปัญหา ครอบครัวมีปากเสียงกันรุนแรง ปัญหาครอบครัวตบตีกันรุนแรง ปัญหาสมาชิกในครอบครัวเล่น การพนัน ปัญหาสมาชิกในครอบครัวชอบเที่ยว ปัญหาสมาชิกในครอบครัวไม่ช่วยเหลืองานในบ้าน ปัญหาสมาชิกในครอบครัวสร้างความเดือดร้อน ปัญหาสมาชิกในครอบครัวมีปัญหาย่ำร้าง แตกแยก

4.1.4.2 ระดับปัญหาของครอบครัวคนพิการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัว จำนวนเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ตารางที่ 7 ระดับปัญหาของครอบครัวคนพิการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ปัญหาของครอบครัว	$\bar{X}$	SD.	ระดับของปัญหา
ปัญหาเศรษฐกิจ	1.67	0.31	ปานกลาง
ปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	1.30	0.23	น้อย
รวม	1.47	0.27	น้อย

จากตารางที่ 7 ปัญหาของครอบครัวคนพิการ มีปัญหาครอบครัวรวม 2 ด้าน ($\bar{X}=1.47$) ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=1.67$) ในระดับปานกลาง และปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ($\bar{X}=1.30$) ในระดับน้อย

ผลการศึกษาปัญหาของครอบครัวคนพิการรวม 2 ด้านมีปัญหาในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะครอบครัวคนพิการส่วนใหญ่ไม่ได้เสียค่าใช้จ่ายหรือเป็นหนี้สินจากการรักษาพยาบาลคนพิการ หนี้สินส่วนใหญ่จะเป็นหนี้สินจากการทำการเกษตร ซึ่งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นแหล่งเงินกู้ที่ดอกเบี้ยต่ำและผ่อนชำระได้เป็นเวลานานและในครอบครัวที่มีลูกหลานไปทำงานที่กรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ส่งเงินกลับบ้าน ทำให้ครอบครัวคนพิการ มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจน้อย ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวคนพิการ จะปรองดองและช่วยเหลือ สนใจซึ่งกันและกันมากกว่าการทะเลาะ ตบตี สร้างความเดือดร้อน แตกแยก หรือหย่าร้าง ทำให้ครอบครัวคนพิการส่วนใหญ่ มีปัญหาด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวน้อย

4.1.5 ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ด้านร่างกาย อาชีพ สังคม การศึกษา

4.1.5.1 ระดับความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ด้านร่างกาย อาชีพ สังคม การศึกษา จำนวนเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน

ตารางที่ 8 ระดับความต้องการของครอบครัวใน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านร่างกาย ด้านอาชีพ ด้านสังคม ด้านการศึกษา จำนวนเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน

ข้อความ	ต้องการ มาก	ต้องการ น้อย	ไม่ ต้องการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความต้องการ
ด้านร่างกาย						
1. เอกสารวิธีการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกาย	87 (43.5)	19 (9.5)	94 (47.0)	1.96	0.95	ปานกลาง
2. คำนแนะนำเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพที่เหมาะสมสำหรับคนพิการ	102 (51.0)	19 (9.5)	79 (39.5)	2.12	0.95	ปานกลาง
3. วัสดุ อุปกรณ์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ	104 (52.0)	12 (6.0)	84 (42.0)	2.1	0.97	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ มาเยี่ยมเยียนและให้คำแนะนำ	109 (54.5)	16 (8.0)	75 (37.5)	2.17	0.95	ปานกลาง
5. ฟื้นฟูสมรรถภาพที่โรงพยาบาลที่มีเครื่องมือเพียงพอ	88 (44.0)	21 (10.5)	91 (45.5)	1.98	0.95	ปานกลาง
ด้านอาชีพ						
6. คำนแนะนำเรื่องอาชีพสำหรับคนพิการ	103 (51.5)	5 (2.5)	92 (46.0)	2.05	0.98	ปานกลาง

ตารางที่ 8 ระดับความต้องการของครอบครัวใน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านร่างกาย ด้านอาชีพ ด้านสังคม ด้านการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน (ต่อ)

ข้อความ	ต้องการ มาก	ต้องการ น้อย	ไม่ ต้องการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความต้องการ
7. การฝึกฝนอาชีพที่ศูนย์ฝึกฝนอาชีพ ของคนพิการ	92 (46.0)	7 (3.5)	101 (48.0)	1.95	0.98	ปานกลาง
8. เครื่องมือในการประกอบอาชีพของ คนพิการ	97 (48.5)	7 (3.5)	96 (48.0)	2.00	0.98	ปานกลาง
9. การจัดหางานให้คนพิการทำ	99 (49.5)	6 (3.0)	95 (47.5)	2.02	0.98	ปานกลาง
10. เงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพ สำหรับคนพิการ	104 (52.0)	5 (2.5)	91 (45.5)	2.06	0.98	ปานกลาง
ด้านสังคม						
11. เงินสวัสดิการ สำหรับคนพิการ	194 (97.0)	3 (1.5)	3 (1.5)	2.95	0.27	มาก
12. การเยี่ยมบ้านของนักสังคม สงเคราะห์	185 (92.5)	9 (4.5)	6 (4.5)	2.89	0.39	มาก
13. ที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ	67 (33.5)	16 (8.0)	117 (58.5)	1.75	0.93	ปานกลาง
14. กิจกรรมรันทรงสำหรับคนพิการ	159 (79.5)	13 (6.5)	28 (14.0)	2.66	0.71	มาก
15. คนในสังคมเข้าใจและเห็นใจ ครอบครัวและคนพิการ	190 (95.0)	3 (1.5)	7 (3.5)	2.91	0.38	มาก

ตารางที่ 8 ระดับความต้องการของครอบครัวใน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านร่างกาย ด้านอาชีพ ด้านสังคม ด้านการศึกษา จำนวนเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน (ต่อ)

ข้อความ	ต้องการ มาก	ต้องการ น้อย	ไม่ ต้องการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความต้องการ
ด้านการศึกษา						
16.คำแนะนำในเรื่องการศึกษาที่ เหมาะสมสำหรับคนพิการ	40 (20.0)	5 (2.5)	155 (77.5)	1.42	0.80	น้อย
17.ให้เรียนในโรงเรียนพิเศษ เฉพาะคนพิการ	32 (16.0)	8 (4.0)	160 (80.0)	1.36	0.74	น้อย
18.ให้เรียนร่วมกับนักเรียนในโรงเรียน ปกติบ้าน	28 (14.0)	6 (3.0)	166 (83.0)	1.31	0.70	น้อย
19.ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	37 (18.5)	7 (3.5)	156 (78.0)	1.40	0.78	น้อย
20.สื่ออุปกรณ์พิเศษสำหรับคนพิการ	35 (17.5)	6 (3.0)	159 (79.5)	1.37	0.76	น้อย

จากตารางที่ 8 ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นรายข้อ
นั้น พบว่า ด้านร่างกาย ทุกข้ออยู่ในระดับความต้องการ ปานกลาง

ด้านอาชีพ ทุกข้ออยู่ในระดับความต้องการปานกลาง

ด้านสังคม ส่วนใหญ่อยู่ในระดับความต้องการมาก

ด้านการศึกษา ทุกข้ออยู่ในระดับความต้องการน้อย

ผลการศึกษา ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่า ด้าน
ร่างกาย ครอบครัวคนพิการมีความต้องการในระดับปานกลาง ในเรื่องของเอกสาร คำแนะนำ
วัสดุอุปกรณ์ การเข้าฟื้นฟูสมรรถภาพในโรงพยาบาลที่มีเครื่องมือเพียงพอ ทั้งนี้เพราะว่า ครอบครัว

คนพิการ ไม่เข้าใจ และไม่เห็นความสำคัญของการฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายว่ามีประโยชน์ และสามารถทำให้คนพิการดีขึ้นได้ จึงทำให้มีความต้องการระดับปานกลาง

ด้านอาชีพ ครอบครัวคนพิการมีความต้องการด้านอาชีพในระดับปานกลาง ในเรื่องของคำแนะนำด้านอาชีพที่เหมาะสม การฝึกฝนอาชีพที่ศูนย์ฝึก เครื่องมือในการประกอบอาชีพ การจัดงานให้คนพิการ เงินทุนสำหรับการประกอบอาชีพ

ด้านสังคม ครอบครัวคนพิการมีความต้องการด้านสังคม ส่วนใหญ่ในระดับมาก คือความต้องการเงินสวัสดิการสำหรับคนพิการ ต้องการการเยี่ยมบ้านของนักสังคมสงเคราะห์ ต้องการกิจกรรมรื่นเริงสำหรับคนพิการ ต้องการให้คนในสังคมเข้าใจและเห็นใจครอบครัวและคนพิการ

ด้านการศึกษา ครอบครัวคนพิการมีความต้องการด้านการศึกษาระดับน้อย คือ ความต้องการด้านคำแนะนำเรื่องการศึกษาที่เหมาะสม ความต้องการเรียนในโรงเรียนพิเศษเฉพาะคนพิการ ความต้องการเรียนร่วมกับนักเรียนในโรงเรียนปกติบ้าน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา สื่ออุปกรณ์พิเศษสำหรับคนพิการ

4.1.5.2 ระดับความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ด้านร่างกาย ด้านอาชีพ ด้านสังคม ด้านการศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ตารางที่ 9 ระดับความต้องการของครอบครัวคนพิการใน การฟื้นฟูสมรรถภาพ ด้านร่างกาย
ด้านอาชีพ ด้านสังคม ด้านการศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

ความต้องการของครอบครัว ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ	$\bar{X}$	SD.	ระดับความต้องการ
ด้านร่างกาย	2.06	0.86	ปานกลาง
ด้านอาชีพ	2.03	0.33	ปานกลาง
ด้านสังคม	2.63	0.72	มาก
ด้านการศึกษา	1.37	0.50	น้อย
รวม	2.02	0.50	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความต้องการของครอบครัวรวม 4 ด้าน ($\bar{X}=2.02$) ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีความต้องการด้านสังคม ($\bar{X}=2.63$) ในระดับมาก ความต้องการด้านอาชีพ ($\bar{X}=2.03$) ในระดับปานกลาง ความต้องการด้านร่างกาย ($\bar{X}=2.06$) ในระดับปานกลาง และ ความต้องการด้านการศึกษา ($\bar{X}=1.37$) ในระดับน้อย ตามลำดับ

ผลการศึกษาความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพเป็นรายด้านนั้น มีความต้องการรวม 4 ด้าน ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้เพราะครอบครัวคนพิการยังไม่เห็นประโยชน์ของการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านต่างๆเช่นด้านร่างกาย ด้านอาชีพ ด้านการศึกษา ยกเว้นความต้องการด้านสังคม ที่เห็นประโยชน์ และมีความเป็นไปได้อีกว่าด้านอื่นๆ ความต้องการด้านสังคมจึงอยู่ในระดับมาก สำหรับความต้องการด้านร่างกาย ด้านอาชีพ ด้านการศึกษานั้น คนพิการแต่ละประเภท จะมีความต้องการไม่เหมือนกัน ตามคุณลักษณะส่วนบุคคลของคนพิการและสภาพครอบครัว เช่น คนพิการในวัยเด็กจะต้องการการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษามากกว่าผู้ใหญ่ คนพิการที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จะมีความต้องการด้านอาชีพมากกว่าคนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

ตารางที่ 10 ระดับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ จานแนกเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน
(ต่อ)

ข้อความ	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	$\bar{X}$	SD.	ระดับการปรับตัว
6. คนพิการเข้าร่วม กิจกรรม ในครอบครัวเช่นไปเที่ยว	88 (44.0)	44 (22.0)	68 (34.0)	2.10	0.88	ปานกลาง
7. สมาชิกในครอบครัวให้กำลังใจ ปลอบใจคนพิการ	80 (40.0)	100 (50.0)	20 (10.0)	2.30	0.64	ปานกลาง
8. สมาชิกในครอบครัวมักพูดเสมอ ว่าความพิการที่เกิดขึ้นเป็นบาป -กรรม แต่ชาติก่อน	162 (81.0)	28 (14.0)	10 (5.0)	2.76	0.53	มาก
*9. สมาชิกในครอบครัวแสดง อาการดูต่ำกว่ากล่าวและลงโทษ คนพิการอย่างรุนแรงเสมอ เวลาทำความคิด	8 (9.0)	94 (47.0)	98 (49.0)	2.45	0.57	มาก
*10. สมาชิกในครอบครัวแสดง อาการรังเกียจคนพิการ	7 (3.5)	10 (5.0)	183 (91.5)	2.88	0.42	มาก
*11. สมาชิกในครอบครัวมักพูด ว่าการมีคนพิการในบ้าน สร้างภาระให้กับครอบครัวมาก	24 (12.0)	94 (47.0)	82 (41.0)	2.30	0.67	ปานกลาง
12. สมาชิกในครอบครัวรับฟัง ความคิดเห็นหรือสนใจต่อการ แสดงออกถึงความต้องการของ คนพิการ	79 (39.5)	113 (56.5)	8 (4.0)	2.36	0.56	มาก

ตารางที่ 10 ระดับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน
(ต่อ)

ข้อความ	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	$\bar{X}$	SD.	ระดับการปรับตัว
ด้านร่างกาย						
13. คนพิการสามารถทำกิจวัตรประจำวันเองได้โดยไม่ต้องมีคนอื่นช่วยเหลือ	150 (75.0)	20 (10.0)	30 (15.0)	2.60	0.74	มาก
14. คนพิการสามารถจำได้ว่าตัวเองมีภาระ ต้องทำและสามารถทำได้ทันตามเวลา	130 (65.0)	30 (15.0)	40 (20.0)	2.45	0.81	มาก
15. คนพิการเข้าใจภาษาพูด และสามารถตอบโต้คนอื่นได้	123 (61.5)	39 (19.5)	38 (19.0)	2.43	0.79	มาก
16. คนพิการสนใจรักษาความสะอาดร่างกายของตนเองได้	131 (65.5)	45 (22.5)	24 (12.0)	2.53	0.70	มาก
17. คนพิการสามารถนอนหลับพักผ่อนได้	174 (87.0)	18 (22.5)	8 (12.0)	2.83	0.471	มาก
18. คนพิการรับประทานอาหารครบทุกประเภทในแต่ละวัน	98 (49.0)	53 (26.5)	49 (24.0)	2.25	0.82	ปานกลาง
19. คนพิการสามารถออกกำลังกายได้	104 (52.0)	43 (21.5)	53 (26.5)	2.26	0.85	ปานกลาง
*20. คนพิการป่วยเป็นโรคติดต่อทั่วไปได้ง่ายเช่นโรคหวัด	126 (63.0)	42 (21.0)	32 (16.0)	2.47	0.76	มาก
ห้องว่าง ปิด ปวดศีรษะ						
*21. คนพิการติดเหล้า ติดบุหรี่ คมกาว หรือติดยาเสพติด	28 (14.0)	29 (14.5)	143 (71.5)	1.42	0.73	มาก

ตารางที่ 10 ระดับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ จาแนกเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน
(ต่อ)

ข้อความ	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	$\bar{X}$	SD	ระดับการปรับตัว
*22. เมื่อคนพิการป่วย สมาชิก ในครอบครัวซื้อยาของยาชุด เพื่อรักษาอาการเบื้องต้นของคน พิการ	18 (9.0)	17 (8.5)	165 (82.5)	1.27	0.61	มาก
23. สมาชิกในครอบครัวพาคน พิการไปรับการตรวจสุขภาพ	168 (84.0)	16 (8.0)	16 (8.0)	1.24	0.59	น้อย
24. สมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือ เอาใจใส่ ในการฝึกฝนให้คนพิการ สามารถช่วยเหลือตนเองได้	64 (32.0)	73 (36.5)	63 (31.5)	2.00	0.80	ปานกลาง
ด้านสังคม						
25. สมาชิกในครอบครัวมีการตกลง วางแผนการดูแลคนพิการร่วมกัน	59 (29.5)	93 (46.5)	48 (24.0)	2.06	0.73	ปานกลาง
26. สมาชิกในครอบครัว มีการพูด คุยถึงความ เป็นอยู่ในอนาคตของ คนพิการ	50 (25.0)	100 (50.0)	50 (25.0)	2.00	0.70	ปานกลาง
27. สมาชิกในครอบครัวและคน พิการ เชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้ อาวุโสในครอบครัว	129 (64.5)	59 (29.5)	12 (12.0)	2.59	0.60	มาก
*28. สมาชิกในครอบครัวมีการ พูดคุยรับฟังถึงความรู้สึกไม่สบายใจ	50 (25.0)	122 (61.0)	28 (14.0)	2.11	0.61	ปานกลาง

ตารางที่ 10 ระดับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ จานแนกเป็นรายข้อ ในแต่ละด้าน
(ต่อ)

ข้อความ	เป็นประจำ	บางครั้ง	ไม่เคย	$\bar{X}$	SD	ระดับการปรับตัว
ที่ไม่สามารถช่วยเหลือคนพิการ						
ให้มีสภาพที่ดีกว่านี้						
29. สมาชิกในครอบครัวและคนพิการเข้าร่วมกิจกรรมของหมู่บ้าน เช่น กรีฐน ผ่าป่า	104 (52.0)	30 (15.0)	66 (33.0)	2.19	0.90	ปานกลาง
30. สมาชิกในครอบครัวและคนพิการพบปะญาติมิตร	103 (51.5)	49 (24.5)	48 (24.0)	2.28	0.83	ปานกลาง
31. สมาชิกในครอบครัวและคนพิการไปร่วมงานของเพื่อนบ้าน	86 (43.0)	26 (13.0)	88 (44.0)	1.99	0.94	ปานกลาง
*32. สมาชิกในครอบครัวไม่ต้องทำการให้คนพิการพูดคุยกับบุคคลอื่นๆ	18 (9.0)	34 (17.0)	148 (74.0)	2.82	0.57	มาก
*33. คนพิการต้องพึ่งพาอาศัยสมาชิกในครอบครัวในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น	36 (18.0)	35 (17.5)	129 (64.5)	2.465	0.78	มาก
*34. คนพิการขอทะเลาะกับเพื่อนบ้านและบุคคลอื่น	9 (4.5)	26 (13.0)	165 (82.5)	2.78	0.51	มาก
*35. สมาชิกในครอบครัวไม่สามารถดูแลคนพิการได้ต้องพึ่งพาคนอื่น	10 (5.0)	38 (19.0)	152 (76.0)	2.90	0.55	มาก
36. เมื่อเดือดร้อนสมาชิกในครอบครัวของท่านให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	192 (96.0)	2 (1.0)	6 (3.0)	2.93	0.355	มาก

จากตารางที่ 10 การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ เป็นรายชื่อ พบว่า ด้านจิตใจส่วนใหญ่ มีการปรับตัวในระดับมาก ดังนี้ คนพิการสร้างความเบื่อหน่ายและความเบื่อหน่ายให้กับสมาชิกในครอบครัว ($\bar{X}=2.40$) คนพิการมักมีอาการฉุนเฉียวก้าวร้าวกับสมาชิกในครอบครัวโดยไม่มีสาเหตุ ($\bar{X}=2.47$) คนพิการทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัว ($\bar{X}=2.49$) สมาชิกในครอบครัวมักพูดเสมอว่าความพิการที่เกิดขึ้นเป็นแบบกรรมแต่ชาติก่อน ($\bar{X}=2.76$) สมาชิกในครอบครัวแสดงอาการดูต่ำว่ากล่าวคนพิการอย่างรุนแรงเสมอเวลาทำความผิด ($\bar{X}=2.45$) สมาชิกในครอบครัวแสดงอาการรังเกียจคนพิการ ($\bar{X}=2.88$) สมาชิกในครอบครัวรับฟังความคิดเห็น และ สนใจต่อการแสดงออกถึงความต้องการของคนพิการ ($\bar{X}=2.36$)

ด้านร่างกาย การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการในด้านร่างกาย ส่วนใหญ่มีการปรับตัวในระดับมาก ดังนี้ คนพิการสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้โดยไม่ต้องมีคนอื่นช่วยเหลือ ($\bar{X}=2.60$) คนพิการสามารถจำได้ว่าตัวเองมีภาระต้องทำและสามารถทำได้ทันตามเวลา ($\bar{X}=2.45$) คนพิการเข้าใจภาษาและสามารถตอบโต้คนอื่นได้ ($\bar{X}=2.43$) คนพิการสนใจรักษาความสะอาดร่างกายของตนเอง ($\bar{X}=2.53$) คนพิการป่วยเป็นโรคติดต่อทั่วไปได้ง่าย เช่น โรคหวัด ท้องร่วง บิด ปวดศีรษะ ($\bar{X}=2.47$) คนพิการติดเหล้า ติดบุหรี่ คุมกำเนิด หรือ ติดยาเสพติด ($\bar{X}=2.575$) เมื่อคนพิการป่วยสมาชิกในครอบครัวซื้อยาของยาชุดเพื่อรักษาอาการเบื้องต้นของคนพิการ ($\bar{X}=2.735$)

ด้านสังคม การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการในด้านสังคมมีการปรับตัวในระดับมาก ดังนี้ สมาชิกในครอบครัวและคนพิการเชื่อฟังคำตักเตือนของผู้อาวุโสในครอบครัว ($\bar{X}=2.59$) สมาชิกในครอบครัวไม่ต้องการให้คนพิการพูดคุยกับบุคคลอื่น ($\bar{X}=2.82$) คนพิการต้องพึ่งพาอาศัยสมาชิกในครอบครัวในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น ($\bar{X}=2.47$) คนพิการชอบทะเลาะกับเพื่อนบ้านและบุคคลอื่น ($\bar{X}=2.78$) สมาชิกในครอบครัวไม่สามารถดูแลคนพิการได้ต้องพึ่งพาคนอื่น ($\bar{X}=2.90$) เมื่อเดือดร้อนสมาชิกในครอบครัวของท่านให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{X}=2.93$)

ผลการศึกษาการปรับตัวของครอบครัวคนพิการ เป็นรายชื่อ พบว่า ด้านจิตใจสมาชิกในครอบครัวจะพยายามหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่คนพิการไม่พอใจ ไม่สบายใจ เช่น คำพูดที่แสดงถึงบดขยี้ของคนพิการ เช่น การเรียกชื่อความพิการ การลงโทษคนพิการ การให้คำปลอบใจ

การยอมรับเข้าเป็นสมาชิกของครอบครัว และในครอบครัวเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับคนพิการมักอ้างถึงบุญบาปเพื่อลดความตึงเครียดในครอบครัว สำหรับคนพิการเมื่อผ่านความพิการมาระยะหนึ่งก็สามารถที่จะปรับตัวเข้ากับสมาชิกในครอบครัวได้

ด้านร่างกาย คนพิการโดยส่วนใหญ่ สามารถที่จะเรียนรู้การช่วยเหลือตนเองได้ เช่น การทำกิจวัตรประจำวัน การนอนหลับพักผ่อน การรับประทานอาหาร และมีบางคนที่สามารถช่วยเหลืองานในครอบครัวได้ สมาชิกในครอบครัวจะให้ความสนใจสุขภาพของคนพิการเป็นพิเศษเมื่อป่วยก็จะเป็นการไปรับบริการที่สถานเอนามัยหรือโรงพยาบาลมากกว่าการไปหาหมอ ปัญหาที่พบและจะมีผลต่อสุขภาพของคนพิการ คือ การติดหูหรือ หูหนวก จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า คนพิการที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จะมีการปรับตัวทางด้านร่างกายไม่แตกต่างจากคนปกติมากนักแต่ในคนพิการที่เป็นเด็กหรือมีความพิการทางสมอง ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ จะมีปัญหาการขาดสารอาหารทุกราย และ เจ็บป่วยเป็นประจำ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการช่วยเหลือตนเองไม่ได้เป็นเวลาหลายปี ทำให้คนใกล้ชิดเบื่อหน่าย อีกทั้งภาระในครอบครัวมีมากทำให้ละเลยในเรื่องนี้

ด้านสังคม จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ ครอบครัวคนพิการมีการจัดแบ่งหน้าที่ในการดูแลคนพิการชัดเจนโดยเฉพาะในรายที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของผู้ที่ใกล้ชิดคนพิการ คนพิการที่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้บ้างสมาชิกในครอบครัวจะช่วยเหลือในกิจกรรมที่ไม่สามารถทำเองได้ การวางแผนในอนาคตของคนพิการนั้น ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า จะมีเพียงไม่กี่รายที่เป็นคนพิการที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ พ่อแม่ตั้งเงื่อนไขว่าจะยกที่ดิน ยกบ้านให้กับลูกที่กลับมาดูแลคนพิการ ความสัมพันธ์กับคนในชุมชนที่อาศัย คนพิการจะคุ้นเคยกับเพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง ที่ใกล้ชิด ส่วนใหญ่ในชุมชนจะช่วยดูแล และไม่รังเกียจคนพิการ ในชุมชนจะมีแนวระบิไม่การไม่ยอมรับคนพิการที่มีปัญหาสังคม เช่น คนพิการที่มีอาการทางจิต ทำร้ายคนอื่น ก่อความรำคาญ และทำลายทรัพย์สินของเพื่อนบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับ การศึกษาของ จรรยา สุวรรณทัต (อ้างใน ปริยภา ถาวระกุล, 2535: 39) ที่พบว่า เด็กพิการโดยส่วนรวม จะยอมรับคนพิการที่ไม่มีปัญหา ด้านความประพฤติ ได้แก่ เด็กเด็กตาบอด แขนขาพิการ มากกว่า เด็กหูหนวกเป็นไข้ เด็กที่เรียนช้า ปัญญาอ่อน เนื่องจากเด็กกลุ่มดังกล่าว ชอบรังแกเพื่อน และ มีปัญหาในด้านการควบคุมอารมณ์ การร่วมกิจกรรมของคนพิการและครอบครัว จะเป็นกิจกรรมในหมู่บ้าน เช่น ภาพยนตร์ การแสดงในงานงาน กลืน ผ่าป่า หรืองานอื่นๆ

4.2.2 ระดับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย ด้านสังคม จําแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 11 ระดับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย
ด้านสังคม จําแนกเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน

การปรับตัวของครอบครัว	$\bar{X}$	SD.	ระดับการปรับตัว
ด้านจิตใจ	2.365	3.226	มาก
ด้านร่างกาย	2.393	3.633	มาก
ด้านสังคม	2.406	3.122	มาก
รวม	2.378	2.320	มาก

จากตารางที่ 11 การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ครอบครัวคนพิการมีการปรับตัวรวม 3 ด้าน ($\bar{X}=2.378$) ในระดับมาก เมื่อจําแนกเป็นรายด้าน มีด้านสังคม ($\bar{X}=2.40$) ในระดับมาก ด้านร่างกาย ($\bar{X}=2.39$) ในระดับมาก และ ด้านจิตใจ ($\bar{X}=2.36$) ในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการศึกษา การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการเป็นรายด้าน พบว่า ครอบครัวคนพิการมีการปรับตัวรวม 3 ด้านในระดับมาก ทั้งนี้เพราะครอบครัวและคนพิการสามารถที่จะปรับตัว เพื่อให้คนพิการมีความมั่นคง ทางร่างกาย จิตใจ สังคมและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ทั้งนี้เพราะครอบครัว สามารถตอบสนองความต้องการของคนพิการได้ โดยที่ครอบครัวก็ไม่มีปัญหาและสามารถทำหน้าที่ในการดูแลคนพิการได้โดยไม่มีความขัดแย้ง ซึ่งตรงกับแนวคิดของ Mead ในทฤษฎีบทบาทที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกบุคคล และสังคม ซึ่ง Mead ถือว่าสังคมเป็นกิจกรรมที่ได้รับการจัดระเบียบและควบคุมโดยบุคคลต่างๆ และสังคมก็เป็นแหล่งที่บุคคลปรับตัวจะให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน การปรับตัวเกิดขึ้นได้เพราะ จิต และอัตตา (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2533:199) ครอบครัวคนพิการซึ่งถือเป็นสังคมหนึ่งจึงต้องทำหน้าที่เพื่อให้คนพิการและสมาชิกคนอื่นๆสามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

4.3 ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผู้วิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว โดยการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยตัวแปรสองตัวต้องมีระดับของการวัดไม่ต่ำกว่า Interval Scale หรือถ้าไม่ถึงระดับ Interval Scale ก็ต้องมีการแปลงให้อยู่ในรูปที่อนุโลมได้ ได้แก่ การเปลี่ยนระดับของตัวแปรที่เป็น Nominal Scale และ Ordinal Scale ให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยระบุค่าที่ต้องการให้เป็น 1 ค่าที่ไม่ต้องการให้เป็น 0

ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ใช้ตัวแปรอิสระทุกตัวที่ต้องการจะวัดมาหาค่าความสัมพันธ์ โดยการจับคู่กับตัวแปรตามและ เป็นการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ แบบสองทาง (Two-Tailed Test) ถ้าค่า P น้อยกว่า .05 ก็แสดงว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่นั้นมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ของตัวแปรและระดับของการวัด ดังนี้

ชื่อตัวแปร	ความหมาย	ระดับการวัด
V1	จำนวนสมาชิกในครอบครัว	Interval Scale
VA1	โครงสร้างครอบครัว (Dummy variable ครอบครัวขยาย=1, ครอบครัวเดี่ยว=0)	Nominal Scale
VA4	รายได้ของครอบครัว	Interval Scale
VA5	ประสบการณ์ของครอบครัว ในการดูแลคนพิการ (Dummy variable ไม่เคย =1, เคย=0)	Nominal Scale
VA22	อายุของคนพิการ	Interval Scale
VA23	เพศของคนพิการ (Dummy variable ชาย=1, หญิง=0)	Nominal Scale
VA25	การศึกษาของคนพิการ (Dummy variable ไม่ได้เรียน=1, การศึกษาระดับอื่นๆ=0)	Ordinal Scale

ชื่อตัวแปร	ความหมาย	ระดับการวัด
VA28	รายได้ของคนพิการ	Interval Scale
VA29	ระยะเวลาของความพิการ	Interval Scale
VA30	ประสบการณ์ของคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ (Dummy variable ไม่เคย=1, เคย=0)	Nominal Scale
VA32	ประสบการณ์ของคนพิการในการฝึกหัดอาชีพ หรือการศึกษา (Dummy variable ไม่เคย=1, เคย=0)	Nominal Scale
VA34	ประเภทของความพิการ (Dummy variable พิกัดขาข้าง =1, พิกัดประเภทอื่นๆ=0)	Nominal Scale
VA42	ลักษณะของความพิการ (Dummy variable พิกัดหลังจากกำเนิด =1, พิกัดแต่กำเนิด=0)	Nominal Scale
VBBT	การสนับสนุนทางสังคม	Interval Scale
VCCT	ปัญหาของครอบครัวคนพิการ	Interval Scale
VDDT	ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ	Interval Scale
VEET	การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ	Interval Scale

4.3.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง คุณลักษณะของครอบครัว คุณลักษณะคนพิการ

การสนับสนุนทางสังคม ปัญหาของครอบครัวคนพิการ และความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ กับ การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระกับ การปรับตัวของครอบครัว
ในการดูแลคนพิการ

ตัวแปรอิสระ	จำนวน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	P
คุณลักษณะของครอบครัว			
รายได้ของครอบครัว	200	-.0003	.977
โครงสร้างครอบครัว	200	-.0243	.733
ประสบการณ์ของครอบครัว	200	.1208	.088
ในการดูแลคนพิการ			
คุณลักษณะคนพิการ			
อายุของคนพิการ	200	-.1332	.060
เพศของคนพิการ	200	.0144	.840
การศึกษาของคนพิการ	200	-.2638	.000*
รายได้ของคนพิการ	200	.2099	.003*
ระยะเวลาของความพิการ	200	-.0218	.759
ประสบการณ์ของคนพิการในการ	200	.1461	.039*
ฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์			
ประสบการณ์ของคนพิการในการ	200	-.1910	.007*
ฝึกหัดอาชีพ หรือการศึกษา			
ประเภทของความพิการ	200	-.2430	.001*
ลักษณะของความพิการ	200	-.2631	.000*
การสนับสนุนทางสังคม	200	-.1506	.033*
ปัญหาของครอบครัวคนพิการ	200	-.2957	.000*
ความต้องการของครอบครัว	200	.1387	.005*
คนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ			

P* < 0.05

จากตารางที่ 12 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทางบวก ได้แก่ รายได้ของคนพิการ ระยะเวลาของความพิการ ประสิทธิภาพของคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ทางลบ ได้แก่ การศึกษาของคนพิการ ระยะเวลาของความพิการ ประสิทธิภาพของคนพิการในการฝึกหัดอาชีพ หรือการศึกษา ประเภทของความพิการ ลักษณะของความพิการ การสนับสนุนทางสังคม ปัญหาของครอบครัวคนพิการ

4.3.2 คุณลักษณะครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัว โครงสร้างของครอบครัว ประสิทธิภาพเดิมของครอบครัว

สมมติฐานข้อที่ 1 รายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า ครอบครัวที่มีรายได้มาก นั้น ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากสมาชิกในครอบครัวที่ไปทำงานต่างประเทศ หรือต่างจังหวัด ดังนั้น ผู้ที่ดูแลคนพิการจะเป็นแม่ ยาย หรือญาติคนอื่นๆ รายได้ที่ได้รับจะเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว และ ใช้หนี้ มากกว่าการนำมาใช้เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ดังนั้นจะเห็นว่า ปัจจัยด้านรายได้ของครอบครัวไม่มีความเกี่ยวข้องกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

สมมติฐานข้อที่ 2 ประเภทของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า ประเภทของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า คนพิการที่อยู่ร่วมกับครอบครัวขยายนั้น ถึงแม้ว่า จะมีจำนวนสมาชิกเป็นจำนวนมากแต่ในแกนครอบครัวขยาย นั้น หนุ่มสาว หรือ ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงาน ส่วนใหญ่จะไปทำงานที่ต่างจังหวัด และ มีหน้าที่ส่งเงินมาเลี้ยงดูครอบครัว ภายในครอบครัวจะเหลือ คนชรา เด็ก และ คนพิการซึ่งเป็นกลุ่มที่จะต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ครอบครัวขยาย จึงไม่มีศักยภาพในการที่จะเสริมสร้างสนับสนุนเพื่อให้คนพิการปรับตัวได้ แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวเดี่ยว หรือ ครอบครัวขยาย มีความสามารถในการปรับตัวเพื่อดูแลคนพิการได้ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ประสิทธิภาพเดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การที่ครอบครัวต้องดูแลคนพิการอย่างน้อย 5 ปี สมาชิกในครอบครัวจะต้องมีการเรียนรู้ความต้องการของสมาชิกในครอบครัว รวมทั้งคนพิการ แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวมีประสิทธิภาพในการดูแลคนพิการเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Ardella M. Fraley (1992: 107-109) ที่พบว่า เมื่อเวลาผ่านไประหว่างครอบครัวคนพิการ จะเรียนรู้ความต้องการของกันและกันมากขึ้น ส่งผลให้ครอบครัวสามารถอยู่ร่วมกันได้ ดังนั้น การที่เคยมีคนพิการอยู่ในครอบครัวมาก่อน จึงไม่ได้เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้ครอบครัวมีความสามารถปรับตัวในการดูแลคนพิการได้ดี

4.3.3 คุณลักษณะของคนพิการ ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลา รายได้ การศึกษา ประเภทของความพิการ ลักษณะความพิการ ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ หรือการศึกษา

สมมติฐานข้อที่ 4 อายุของคนพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า อายุของคนพิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ กมลวรรณ ภูววัฒนนท์ (2536: ค) ที่พบว่าอายุของบุตรบุญธรรมก่อน

มีความสัมพันธ์ทางลบกับสัมพัทธภาพระหว่างมารดาและบุตรปัญญาอ่อน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุตรปัญญาอ่อนที่อายุน้อย มารดามีแนวโน้มในการยอมรับบุตรปัญญาอ่อนมากกว่าเนื่องจากยังมองไม่เห็นความผิดปกติของบุตรมากนัก แต่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาคณพิการหลายประเภท และมีลักษณะการเกิดความพิการแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างจะมีคณพิการที่มีระยะเวลา 5 ปีขึ้นไป ซึ่งมีความพิการ ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ ที่ชัดเจน สภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม ก็เปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาการทางอายุของคณพิการ ครอบครัวสามารถยอมรับความพิการได้ เพราะมีการปรับตัวอย่างช้าๆ เพื่อดูแลคณพิการ มาก่อนหน้าที่จะทำการศึกษาแล้ว ดังนั้น อายุของคณพิการที่แตกต่างจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคณพิการ

สมมติฐานข้อที่ 5 เพศของคณพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคณพิการ

ผลการศึกษา พบว่า เพศของคณพิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลความพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ปัจจัยด้านเพศ ไม่เกี่ยวข้อง กับความสามารถของในการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคณพิการ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า คณพิการที่เป็นเพศหญิงหรือชาย ครอบครัวก็ให้การดูแลได้ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 6 ระยะเวลาของความพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคณพิการ

ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาของความพิการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลความพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ปัจจัยด้านระยะเวลาไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถของในการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคณพิการ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ครอบครัวจะสนองตอบต่อภาวะวิกฤต เป็น 4 ระยะ คือระยะแรกที่เป็นระยะที่มีผลกระทบรุนแรง เป็นระยะปฏิเสธไม่รับรู้ความจริง ระยะที่ 2 เป็นระยะสับสนในระยะนี้เป็นระยะที่ครอบครัวจะมีความวิตกกังวลสูงมาก ระยะที่ 3 เป็นระยะยอมรับในระยะนี้ครอบครัวพยายามหาทางแก้ปัญหา ระยะที่ 4 เป็นระยะปรับตัวหรือเริ่มเข้าสู่สภาพเดิมช่วงนี้บุคคลและครอบครัว จึงสามารถปรับตัวเข้าสู่สถานการณ์ได้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเหมาะสม (รุจา ภูไพบูลย์, 2534: 149-150) การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษา

การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการระยะหลังวิกฤต (ประมาณ 5 ปีขึ้นไป) ซึ่งเป็นระยะที่ครอบครัวสามารถปรับตัวเข้ากับคามพิการได้ เพราะมีความคุ้นเคยและสามารถยอมรับความพิการได้ ดังนั้น ระยะเวลาของความพิการที่แตกต่างกันจึงไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

สมมติฐานข้อที่ 7 การศึกษาของคนพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า การศึกษาของคนพิการ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และการศึกษาของ ช่อลัดดา วรรณดำรงฤทธิ์ (2533) พบว่า ลูกจ้างในเขตอุตสาหกรรมที่มีการศึกษาแตกต่างกันจะมีการปรับตัวแตกต่างกัน ทั้งนี้ ศรีทิพย์ พานิชพันธ์ (2534: 144) อธิบายว่า คนพิการที่ไม่มีการศึกษาจะปรับตัวได้น้อย แสดงว่าการที่คนพิการได้รับการศึกษาจะช่วยทำให้คนพิการสามารถที่จะเรียนรู้การอยู่ร่วมกันกับคนอื่นได้ ซึ่งหมายถึงคนพิการสามารถที่จะมีความเข้าใจคนอื่น และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกในครอบครัวได้ การศึกษาจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญทำให้คนพิการสามารถเรียนรู้การดำรงชีพร่วมกับบุคคลอื่นอย่างปกติสุข ดังนั้น คนพิการที่ไม่มีการศึกษา จะมีความสามารถปรับตัวได้น้อย

สมมติฐานข้อที่ 8 รายได้ของคนพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า รายได้ของคนพิการ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสามารถอธิบายได้ว่า คนพิการที่มีรายได้มาจุนเจือครอบครัวจะได้รับการยอมรับจากครอบครัว คนการจะรู้สึกว่ามีคุณค่า ที่สามารถทำงานได้ไม่แตกต่างจากคนปกติ ในชุมชนโดยทั่วไปจะทำให้การยกย่องคนพิการที่มีงานทำ จะมีความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัว และคนทั่วไปได้ ทำให้ครอบครัวสามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกาย จิตใจ และสังคมของคนพิการได้ ดังนั้น คนพิการที่มีรายได้ ครอบครัวจะสามารถปรับตัวเพื่อดูแลคนพิการได้มาก

สมมติฐานข้อที่ 9 ประเภทของความพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแล คนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า ประเภทของความพิการ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ความพิการซ้ำซ้อน คือ การที่มีความพิการของอวัยวะที่ทำงานในหลายระบบ ซึ่งมีสาเหตุมาจาก คนพิการถูกละเลยไม่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพที่ถูกต้อง ทำให้มีความพิการซ้ำซ้อนหลายอวัยวะ ในครอบครัวจะต้องมีผู้ดูแลเป็นพิเศษ คนพิการประเภทนี้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้หรือช่วยเหลือตัวเองได้น้อย สมาชิกในครอบครัวจะเบื่อหน่าย และ จะมีเพียงคนดูแลใกล้ชิดเท่านั้นที่เข้าใจถึงความต้องการของคนพิการ ในบางครอบครัวการมีคนพิการประเภทนี้ ก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว เช่น ปัญหาการหย่าร้าง แยกกันอยู่ ไม่สนใจกัน และกัน จากการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า ครอบครัวจะปฏิเสธการช่วยเหลือ เพราะเห็นว่าความพิการนี้ไม่สามารถรักษาให้หายได้ บางครอบครัวจะรู้สึกอายที่มีลูกพิการ เพราะมีสิ่งที่น่ารังเกียจแก่ผู้พบเห็น ทำให้คนพิการและสมาชิกในครอบครัวบางคนจะมีปัญหาในการปรับตัวในครอบครัว และในชุมชน บางครอบครัว จะมีพฤติกรรมแยกตัวเอง และ ไม่ให้คนพิการออกไปพบหน้าคนอื่น ๆ ที่สำคัญคนพิการจะมีปัญหาด้านจิตใจ ร่างกาย และการเข้าสังคมอย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่าครอบครัวที่มีคนพิการซ้ำซ้อน จะปรับตัวในการดูแลจิตใจ สังคม ได้น้อย

สมมติฐานข้อที่ 10 ลักษณะของความพิการมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแล พิการ

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของความพิการ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ผู้พิการหลังจากกำเนิดส่วนใหญ่เมื่อมีความพิการเกิดขึ้น จะรู้สึกสูญเสียคุณค่าในตัวเองมากกว่าเดิม ในกลุ่มที่เคยมีงานทำและต้องมาพึ่งพาครอบครัว ไม่สามารถทำอะไรตามที่ต้องการได้ และ การปรับตัวส่วนใหญ่จะมีปัญหาจากตัวคนพิการเองเป็นปัญหาทางด้านจิตใจ และส่งผลต่อความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวคนอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีความพิการแต่กำเนิด จะมีความพิการซ้ำๆ สมาชิกครอบครัวและคนพิการมีเวลาที่จะเรียนรู้ และ ตอบสนองความต้องการของกันและกันได้มากกว่าคนที่มีความพิการหลังกำเนิด ที่มีความผิดปกติแบบทันทีทันใด จะเห็นได้ว่า

คนพิการที่มีความพิการหลังจากกำเนิดครอบครัวจะปรับตัวในการดูแลคนพิการได้น้อย

สมมติฐานข้อที่ 11 ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า การเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ของคนพิการนั้น เป็นการรักษาทางด้านร่างกาย มากกว่าการสนับสนุนให้คนพิการสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ ถึงแม้ว่า จะเป็นผู้ป่วยด้านจิตใจและพฤติกรรม ที่มีปัญหาในเรื่องการปรับตัว เช่น ผู้ป่วยโรคจิต โรงพยาบาลก็ไม่ได้แนะนำญาติหรือฝึกให้คนพิการสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น จะรักษาที่ตัวของโรคนั้นมากกว่า การที่คนพิการไม่เคยเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ เพราะว่าคนพิการเหล่านี้ไม่มีปัญหาเรื่องการปรับตัวด้านร่างกาย จิตใจ หรือสังคม จึงไม่มีความจำเป็นต้องเข้าโรงพยาบาลเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพ แสดงให้เห็นว่า คนพิการที่เข้ารับการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ จะเป็นคนพิการที่มีปัญหาการปรับตัว ดังนั้น การที่คนพิการไม่เคยเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ครอบครัวจะปรับตัวในการดูแลคนพิการได้มาก

สมมติฐานข้อที่ 12 ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรืออาชีพมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือ อาชีพมีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า คนพิการที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาก่อนหรือการเข้าฝึกฝนอาชีพ ทำให้คนพิการขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้ ในการทำความเข้าใจบุคคลอื่นมาก คนพิการที่ไม่เคยเข้ารับการศึกษาก่อนจะอยู่แต่ในครอบครัวไม่มีโอกาสที่จะได้รับการฝึกฝนการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นซึ่งจะมีผลต่อการปรับตัวในครอบครัวด้วย ดังนั้น คนพิการที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรืออาชีพ ครอบครัวจะปรับตัวได้น้อย

4.3.4 ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม

สมมติฐานข้อที่ 13 การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษา พบว่า การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ ผลการวิจัยดังกล่าว อธิบายได้ว่า รัฐและเอกชนจะให้การช่วยเหลือ กลุ่มคนพิการที่มีความพิการมากและมีปัญหาด้านการปรับตัวมากกว่าความพิการประเภทอื่นๆ แต่ไม่ได้เป็นไปอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านข้อมูลข่าวสาร คำนะแนะ รวมทั้งอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ การได้รับการได้รับการสนับสนุนด้านจิตใจจากชุมชน ครอบครัวของคนพิการจะได้รับการสนับสนุนไม่แตกต่างกัน เพราะว่า คนในชุมชนก็ไม่มีข้อมูล และ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับคนพิการ จึงไม่สามารถให้คำแนะนำ และจัดหาอุปกรณ์ที่ช่วยเหลือคนพิการได้ หน่วยงานของรัฐเริ่มมีการดำเนินงานในระดับนโยบายได้ไม่นาน ทำให้ข้อมูลข่าวสาร และการช่วยเหลือคนพิการ ยังไม่กระจายเข้าไปในชุมชนมากนัก ครอบครัวที่มีปัญหาในเรื่องของการปรับตัวของคนพิการจะต้องแสวงหาความช่วยเหลือ ทางด้านข้อมูล คำนะแนะ ทรัพยากร และด้านจิตใจ มากกว่าครอบครัวที่มีความพิการอื่นๆ จะเห็นได้ว่าการสนับสนุนทางสังคมที่มาก ครอบครัวจะปรับตัวในการดูแลคนพิการได้น้อย และในทางตรงข้าม การสนับสนุนทางสังคมน้อย ครอบครัวจะปรับตัวได้มาก

4.3.5 ปัญหาของครอบครัวคนพิการ และความต้องการของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

สมมติฐานข้อที่ 14 ปัญหาของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาของครอบครัวคนพิการ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05 ทั้งนี้ในครอบครัวที่มีปัญหามาก จะมีการปรับตัวได้น้อย ผลการศึกษาดังกับแนวคิด ของ Mary Ann Lamanna and Agnes Riedmann ที่กล่าวว่า ครอบครัวที่ปรับตัวได้ไม่ดี จะมีลักษณะดังนี้ คือเป็นครอบครัวที่มีปัญหาความยากจน ปัญหาสัมพันธภาพภายในครอบครัว และการศึกษาของ บดินทร์ สุกุลทอง (2531) พบว่า

วัยรุ่นที่มีปัญหาสุขภาพจิต เกิดจากความขัดแย้งในครอบครัวที่สูงกว่าวัยรุ่นที่ไม่มีปัญหาสุขภาพจิต ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าปัญหาภายในครอบครัวส่งผลถึงการปรับตัวของครอบครัวในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในครอบครัวคนพิการที่มีความเครียดหลายอย่าง เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว จะส่งผลถึงการอยู่ร่วมกันและตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะในคนพิการที่ต้องการการดูแล ด้านจิตใจ ร่างกาย สังคมทำให้บางครอบครัวควรมีพฤติกรรม ทอดทิ้ง และไม่สนใจ คนพิการเท่าที่ควร คนพิการก็จะพฤติกรรมการปรับตัวทางลบ คือ ก้าวร้าว เก็บตัว หรือมีร่างกายอ่อนแอลง ไม่สนใจตัวเอง จะเห็นได้ว่าปัญหาของครอบครัวคนพิการที่มาก ครอบครัวคนพิการจะปรับตัวได้น้อย และ ในทางตรงข้าม ปัญหาของครอบครัวน้อย ครอบครัวคนพิการจะปรับตัวได้มาก

สมมติฐานข้อที่ 15 ความต้องการของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมีความสัมพันธ์กับ การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ผลการศึกษาพบว่าความต้องการของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Patterson and Mccobin(1983: 120) ในทฤษฎีการเผชิญความเครียดของครอบครัวเกี่ยวกับปัจจัย Cc คือการให้ความหมายความสำคัญต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวของครอบครัว การที่ครอบครัวมีความต้องการในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมาก แสดงว่า ครอบครัวเห็นความสำคัญต่อความพิการที่เกิดขึ้น ครอบครัวจึงมีความพยายามในการที่แก้ไขความเครียดในครอบครัว คือ "ความพิการ" โดยการปรับสภาพภายในครอบครัวให้สมดุล เพื่อจะดูแลคนพิการให้สามารถอยู่ร่วมกับครอบครัวได้อย่างมีความสุขซึ่งมีความแตกต่างจากครอบครัวที่ไม่ให้ความสำคัญของคนพิการ จะมีปัญหาในการปรับตัวระหว่างสมาชิกและคนพิการ อาจจะมีพฤติกรรมในการละเลย ไม่สนใจคนพิการ จะเห็นได้ว่า ครอบครัวที่มีความต้องการในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการมาก จะมีการปรับตัวมาก ครอบครัวที่มีความต้องการในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการน้อย จะปรับตัวได้น้อย

4.4 ปัจจัยบางประการ ที่มีผลต่อการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

สมมติฐานข้อที่ 16 คุณลักษณะของครอบครัว ได้แก่ รายได้ โครงสร้างของครอบครัว ประสบการณ์เดิมของครอบครัวในการดูแลคนพิการ คุณลักษณะของคนพิการ ได้แก่ อายุ เพศ รายได้ การศึกษา ระยะเวลาของความพิการ ประเภทของความพิการ ลักษณะของความพิการ ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาหรืออาชีพ การสนับสนุนทางสังคม ปัญหาของครอบครัวคนพิการ ความต้องการในการฟื้นฟูสมรรถภาพของครอบครัวคนพิการสามารถร่วมทำนายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Multiple Regresstion) เพื่อต้องการหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระหลายตัว กับตัวแปรตามหนึ่งตัว ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์จะทำนายว่ากลุ่มตัวแปรอิสระหลายตัวสามารถร่วมกันอธิบายตัวแปรตามได้ ทั้งนี้ต้องการให้การวิเคราะห์เลือกเฉพาะตัวแปรอิสระที่มีนัยสำคัญทางสถิติในการอธิบายตัวแปรตาม โดยการใช้วิธีการเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ ที่ละตัวที่เรียกว่า Stepwise (วิเชียร เกตุสิงห์, 2534: 65) ผลการวิเคราะห์ จะแสดงค่าทางสถิติดังนี้

B หมายถึง สัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ (Raw score)

Beta หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Standard score)

T หมายถึง เป็นค่า T ที่ได้จากการทดสอบนัยสำคัญ ของตัวพยากรณ์แต่ละตัว

Sig T แสดงค่านัยสำคัญของตัวแปรอิสระแต่ละตัว

Multi R หมายถึง ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ

R² หมายถึง สัดส่วนของตัวแปรตามที่อธิบายด้วยตัวแปรอิสระจำนวนหนึ่งเป็นเท่าไร (ถ้าคูณด้วย 100 ก็จะเป็นค่าร้อยละที่อธิบายระดับความสัมพันธ์ได้)

ตารางที่ 13 ค่าสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนของปัจจัยบางประการกับการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

ตัวแปร	b	Beta	T	Sig T	MultR	R ²
ปัญหาของครอบครัว	-0.425	-0.273	-4.543	0.0000	0.296	0.087
การศึกษาของคนพิการ	-4.546	-0.296	-4.620	0.0000	0.390	0.152
ลักษณะของความพิการ	-3.787	-0.272	-4.067	0.0001	0.502	0.252
ประเภทของความพิการ	-3.544	-0.211	-3.562	0.0005	0.538	0.290
รายได้ของคนพิการ	1.273x10	0.168	2.840	0.0050	0.565	0.319
ความต้องการของครอบครัวคนพิการ	0.107	0.154	2.513	0.0128	0.583	0.340
ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาหรือการฝึกอาชีพ	-4.091	0.135	2.271	0.0000	0.598	0.358
ค่าคงที่	= 101.775					

จากตารางที่ 13 ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้คือ ปัญหาของครอบครัวคนพิการ การศึกษาของคนพิการ ลักษณะของความพิการ ประเภทของความพิการ รายได้ของคนพิการ ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

โดยมีรายละเอียดในการคัดเลือกตัวแปรในแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตัวแปรตัวแรกที่ได้รับการคัดเลือก คือ ปัญหาของครอบครัวคนพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)=-0.426 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)=-0.273 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้ ร้อยละ 8.7

ขั้นตอนที่ 2 ตัวแปรตัวที่ 2 ที่ได้รับการคัดเลือก คือ การศึกษาของคนพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)=-4.112 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)=-0.296 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้เพิ่มขึ้น เป็น ร้อยละ 15.26

ขั้นตอนที่ 3 ตัวแปรตัวที่ 3 ที่ได้รับการคัดเลือก คือ ลักษณะของความพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)=-3.786 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)=-0.271 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.2

ขั้นตอนที่ 4 ตัวแปรตัวที่ 4 ที่ได้รับการคัดเลือก คือ ประเภทของความพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)=-5.54 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)=-0.211 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 29.0

ขั้นตอนที่ 5 ตัวแปรตัวที่ 5 ที่ได้รับการคัดเลือก คือ รายได้ของคนพิการ ให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)= 1.273x10 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน(Beta)= 0.168 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 31.96

ขั้นตอนที่ 6 ตัวแปรตัวที่ 6 ที่ได้รับการคัดเลือก คือ ความต้องการของครอบครัวคนพิการ ในการฟื้นฟูสมรรถภาพ สัมประสิทธิ์การถดถอย (b)= 0.167 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)= 0.154 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 34.05

ขั้นตอนที่ 7 ตัวแปรตัวที่ 7 ที่ได้รับการคัดเลือก คือ ประสบการณ์ของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกอาชีพ สัมประสิทธิ์การถดถอย (b)=0.-4.09 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Beta)=0.-0.135 สามารถอธิบายการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 35.78

สมการถดถอยพหุคูณเส้นตรง ที่เป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ มีลักษณะดังนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + \dots + b_kX_k$$

เมื่อ

Y = การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

a = ค่าคงที่ในการวิเคราะห์การถดถอยขั้นที่ 6

b1 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 1

X₁ = ตัวทำนายที่ 1 ปัญหาของครอบครัวคนพิการ

b₂ = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 2

X₂ = ตัวทำนายที่ 2 การศึกษาของคนพิการ

b_3 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 3

X_3 = ตัวทำนายที่ 3 ลักษณะของความพิการ

b_4 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 4

X_4 = ตัวทำนายที่ 4 ประเภทของความพิการ

b_5 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 5

X_5 = ตัวทำนายที่ 5 รายได้ของคนพิการ

b_6 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 6

X_6 = ตัวทำนายที่ 6 ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

b_7 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบของตัวทำนายที่ 7

X_7 = ตัวทำนายที่ 7 ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพ

แทนค่าในสมการ ได้ดังนี้

$$Y = 101.775 - 0.425X_1 - 4.112X_2 - 4.786X_3 - 5.544X_4 \\ + 1.273 \times 10^{-4} X_5 + 1.106X_6 - 4.091X_7$$

สมการถดถอยพหุคูณเส้นตรง ที่เป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน มีลักษณะดังนี้

$$Y = B_1Z_1 + B_2Z_2 + B_3Z_3 + \dots + B_kZ_k$$

เมื่อ

Y = การปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ

B_1 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 1

Z_1 = ตัวทำนายที่ 1 ปัญหาของครอบครัวคนพิการ

B_2 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 2

Z_2 = ตัวทำนายที่ 2 การศึกษาของคนพิการ

B_3 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 3

Z_3 = ตัวทำนายที่ 3 ลักษณะของความพิการ

B_4 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 4

Z_4 = ตัวทำนายที่ 4 ประเภทของความพิการ

B_5 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 5

Z_5 = ตัวทำนายที่ 5 รายได้ของคนพิการ

B_6 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 6

Z_6 = ตัวทำนายที่ 6 ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ

B_7 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวทำนายที่ 7

X_7 = ตัวทำนายที่ 7 ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพ แทนค่าในสมการได้ดังนี้

$$Z = -0.273Z_1 - 0.296Z_2 - 0.271Z_3 - 0.211Z_4 + 0.168Z_5 \\ + 0.154Z_6 - 0.135X_7$$

เมื่อวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยมีปัจจัย ด้านคุณลักษณะของครอบครัว คุณลักษณะของคนพิการ การสนับสนุนทางสังคม ปัญหาของครอบครัวคนพิการ ความต้องการของครอบครัวคนพิการในการฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นตัวแปรอิสระ ที่มีผลต่อการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรอิสระเพียงบางส่วน ได้แก่ ปัญหาของครอบครัว การศึกษาของคนพิการ ลักษณะของความพิการ ประเภทของความพิการ รายได้ของคนพิการ ความต้องการของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาหรือฝึกหัดอาชีพ มีผลต่อการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการได้ ร้อยละ 35.78

จากผลการศึกษา อธิบายได้ว่า การที่สมาชิกในครอบครัวจะปรับตัวในการอยู่ร่วมกับคนพิการอย่างมีความสุข ได้นั้น ต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ ปัญหาของครอบครัว การศึกษาของคนพิการ ลักษณะของความพิการ ประเภทของความพิการ รายได้ของคนพิการ ความต้องการของครอบครัวในการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประสบการณ์การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษา หรือฝึกหัดอาชีพ ทั้งนี้ปัจจัยดังกล่าวนี้ จะมีอิทธิพลต่อการปรับตัวของครอบครัวในการดูแลคนพิการ